

VIJEĆE EUROPE
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

KONAČNA ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

zahtjeva br. 71549/01

Nevenka CVIJETIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 3. travnja 2003. godine u vijeću u sastavu:

g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
g. G. BONELLO,
g. P. LORENZEN,
gđa N. VAJIĆ,
gđa S. BOTOCHAROVA,
g. A. KOVLER,
gđa E. STEINER, *suci*,
i g. S. NIELSEN, *zamjenik tajnika Odjela*

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 3. travnja 2001.,
uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje
koji je podnijela podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva, gđa Nevenka Cvijetić, hrvatska je državljanica koja je rođena 1950. godine i živi u Splitu, Hrvatska. Pred Sudom je zastupa g. Toni Vukičević, odvjetnik iz Splita, Hrvatska. Tuženu državu zastupa njena zastupnica gđa Lidija Lukina-Karajković.

Činjenično se stanje predmeta, prema navodima stranaka, može sažeti kako slijedi.

Podnositeljica zahtjeva i njezin suprug bili su nositelji stanarskog prava na stanu u Splitu gdje su živjeli. Dana 23. prosinca 1993. godine oni su se rastali i suprug je otišao.

Dana 5. veljače 1994. godine I.Š. je izbacio podnositeljicu iz stana i uselio se u njega.

Dana 9. veljače 1994. godine podnositeljica zahtjeva je podnijela tužbu Općinskom sudu u Splitu protiv I.Š. radi smetanja posjeda.

U posebnom postupku pred istim sudom, dana 7. ožujka 1994. godine, podnositeljica zahtjeva je dobila presudu kojom je proglašena jedinim nositeljem stanarskog prava na stan.

U postupku protiv I.Š. dana 11. studenoga 1994. godine tužbeni zahtjev podnositeljice zahtjeva je usvojen i sud je naredio I.Š. da isprazni stan u roku od osam dana od dana kad odluka postane pravomoćna. Odluka je postala pravomoćna dana 27. veljače 1995. godine.

Budući da I.Š. nije postupio po nalogu suda da isprazni stan, dana 1. ožujka 1995. godine podnositeljica zahtjeva je zatražila izvršenje odluke Općinskog suda u Splitu. Rješenje o izvršenju doneseno je dana 8. ožujka 1995. godine.

Dana 10. kolovoza 1995. Općinski sud u Splitu pozvao je podnositeljicu na plaćanje predujma troškova iseljenja. Dana 31. kolovoza 1995. podnositeljica je obavijestila sud da je platila troškove.

Sud je zakazao iseljenje za dan 26. studeni 1996. No toga dana sudski ovrhovoditelj je utvrdio da je obitelj B.B. zauzela stan.

Dana 29. studenog 1996. podnositeljica je ponovo zatražila od suda da provede iseljenje. Sud je zakazao iseljenje za dan 15. listopad 1997. Iseljenje je, međutim, odgođeno zato što podnositeljica nije pristupila.

Dana 30. studenog 1998. podnositeljica je ponovo zatražila od suda da provede iseljenje.

Dana 5. veljače 1999. sud je pozvao podnositeljicu na plaćanje predujma troškova iseljenja.

Dana 1. veljače 2000. podnositeljica je kupila stan i postala njegovom vlasnicom.

Dana 16. svibnja 2000. podnositeljica je zatražila od suda da ubrza postupak.

Sud je zakazao iseljenje za 23. listopad 2000.

Međutim, dana 21. rujna odnosno 8. listopada 2000. udruga Hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata i Ministarstvo hrvatskih branitelja Domovinskog rata zatražili su od suda odgodu iseljenja.

Dana 23. listopada 2000., kada je sudski ovrhovoditelj Općinskog suda u Splitu pokušao provesti iseljenje, zatekao je mnoštvo ratnih veterana koji su onemogućili njegov pokušaj. Unatoč prisustvu policije, iseljenje nije provedeno.

Dana 8. svibnja 2001. sud je pozvao podnositeljicu da još jednom plati predujam za troškove iseljenja.

Dana 18. svibnja 2001. podnositeljica je obavijestila sud da je platila troškove.

Slijedeći pokušaj provedbe iseljenja zakazan je za 8. lipanj 2001., ali je propao zato što nije pristupio liječnik pozvan radi asistencije.

Dana 26. listopada 2001. sud je zakazao iseljenje za 20. studeni 2001. Stranke su se, međutim, sporazumijele da obitelj B.B. isprazni prostorije prije 20. ožujka 2002.

Dana 21. ožujka 2002. obitelj B.B. je napustila stan i podnositeljica se uselila u njega.

PRIGOVORI

1. Podnositeljica prigovara da produžena nemogućnost da vrati posjed svog stana u Splitu predstavlja povredu prava zajamčenih člankom 6. § 1., člankom 8. Konvencije te člankom 1. Protokola br. 1.

2. Podnositeljica se također poziva na članke 14. i 15. Konvencije.

PRAVO

1. Podnositeljica najprije prigovara radi duljine ovršnog postupka. Ona također prigovara da nemogućnost da živi u svom stanu više od osam godina predstavlja povredu njezinog prava na dom i prava na mirno uživanje njenog vlasništva. Poziva se na članak 6. § 1. i članak 8. Konvencije te na članak 1. Protokola br. 1, čiji relevantni dijelovi glase kako slijedi:

Članak 6.

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj“

Članak 8.

"1. Svatko ima pravo na poštivanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast neće se miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih."

Članak 1. Protokola br. 1

"Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni."

Vlada najprije prigovara nadležnosti Suda *ratione temporis*, tvrdeći da Sud može ispitivati samo događaje nastale nakon 5. studenog 1997., kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku.

Sud podsjeća da se izvršenje konačne odluke bilo kojeg suda treba smatrati sastavnim dijelom "postupka" (Horsby protiv Grčke, presuda od 19. ožujka 1997., str. 511, § 40).

Sud primjećuje da je rješenje o izvršenju postalo konačno u veljači 1995., dok je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku dana 5. studenog 1997. Sud podsjeća da se pojam "trajne situacije" odnosi na činjenično stanje koje uključuje trajne aktivnosti države ili od strane države (Europska Komisija za ljudska prava, br. 11192/84, odluka od 14.5.87., D.R. 52, str. 227, 12015/86, D.R. 57 str. 108 i 24841/94 odluka od 30.11.94).

U ovom predmetu ovršni postupak nastavio se nakon dana ratifikacije, i završen je 21. ožujka 2002. Tokom tog razdoblja u situaciji podnositeljice postojao je kontinuitet neophodan da se ustanovi *ratione temporis* nadležnost Suda (vidi, *mutatis mutandis*, Phocas protiv

Francuske, presuda od 23. travnja 1996., Reports of Judgments and Decisions 1996-II, str. 541, § 49).

U tim okolnostima, Sud ne nalazi da je spriječen *ratione temporis* za ispitivanje iznesenih prigovora te stoga odbacuje prigovor Vlade u tom pogledu.

Vlada nadalje iznosi da je ovaj predmet nespojiv *ratione personae* sa odredbama Konvencije, utoliko što podnositeljica više nije žrtva povrede Konvencije, budući da je 21. ožujka 2002. vratila posjed svog stana u Splitu.

Sud podsjeća da je, u skladu sa utvrđenom sudskom praksom, zahtjev nespojiv *ratione personae* sa odredbama Konvencije u predmetima u kojima je upućen protiv države koja nije stranka Konvencije, ili protiv privatne osobe, ili kada podnositelj nije učinio vjerojatnim da bi mogao biti žrtva povrede prava zaštićenih Konvencijom.

Sud međutim bilježi da je ovaj zahtjev upućen protiv države koja je ratificirala Konvenciju te protiv propusta domaćih vlasti da u dužnom roku provedu iseljenje.

Nadalje, Sud bilježi da je podnositeljica živjela u stanu o kojem se radi, te da je iz njega nasilno izbačena 1994. godine. Premda je nakon toga ishodila nalog za iseljenje, on nije proveden do 21. ožujka 2002. Podnositeljica stoga može tvrditi da je žrtva povrede prava zajamčenih Konvencijom, u razdoblju koje *ratione temporis* ulazi u nadležnost Suda, kao što je to prethodno utvrđeno, jer navodi da činjenica da je više od osam godina bila spriječena živjeti u svom stanu predstavlja povredu članka 6. § 1. i članka 8. Konvencije, jednako kao i povredu članka 1. Protokola br. 1.

Zbog toga prigovor nespojivosti zahtjeva *ratione personae* treba biti odbačen.

Glede pitanja na temelju članka 6. Konvencije, Vlada iznosi da, za razliku od situacije u predmetu Immobiliare Saffi (vidi Immobiliare Saffi protiv Italije, (GC), br. 22774/93, § 59., ECHR 1999-V), u ovom predmetu nije bilo zakonodavne intervencije koja bi imala takav učinak da bi onemogućila podnositeljicu da vrati posjed svog stana. Upravo suprotno, domaće vlasti su pokazale dužnu revnost u pružanju podrške podnositeljici pri provođenju iseljenja osoba koje su zauzele njezin stan. Kao prvo, Općinski sud u Splitu je usvojio zahtjev podnositeljice za iseljenjem I.Š. iz stana. Što se ovršnog postupka tiče, Vlada navodi da je isti sud mnogo puta pokušao provesti iseljenje. No, sud je bio spriječen da to učini žurno iz više razloga, kao što je prisustvo ratnih veterana, propust liječnika da prisustvuje iseljenju obitelji B.B. te, također, propust podnositeljice da u dva navrata u roku plati predujam za troškove iseljenja.

Podnositeljica ustraje na tome da je postupak trajao nerazumno dugo te da razlozi iznijeti od Vlade ne mogu opravdati takvu dužinu postupka.

Glede pitanja na temelju članka 8., Vlada iznosi da nije došlo do arbitrarnog miješanja domaćih vlasti u podnositeljici pravo na dom. Nadalje, domaće vlasti su udovoljile svojoj pozitivnoj obvezi da osiguraju pravo podnositeljice o kojem je riječ, budući su joj omogućile povrat posjeda njenog stana.

Podnositeljica tvrdi da su državne vlasti propustile udovoljiti svojoj pozitivnoj obvezi da joj u dužnom roku osiguraju povrat posjeda njezinog stana.

Glede članka 1. Protokola br. 1, Vlada ističe da je podnositeljica bila u mogućnosti kupiti stan o kome se radi po vrlo povoljnim uvjetima, te da nije došlo do miješanja u podnositeljici pravo na mirno uživanje vlasništva od strane domaćih vlasti te da su joj pravosudna tijela omogućila povrat posjeda stana.

Vlada zaključuje da članak 1. Protokola br. 1 nije primjenjiv u ovom predmetu te da stoga nije došlo do povrede Konvencije.

Podnositeljica se ne slaže sa Vladom.

Sud smatra, u svjetlu navoda stranaka, da ovaj prigovor postavlja ozbiljna činjenična i pravna pitanja na temelju Konvencije radi čijeg je utvrđenja potrebno ispitati meritum. Sud

stoga zaključuje kako ovaj prigovor nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Nije utvrđena nikakva druga osnova da ga se proglasi nedopuštenim.

2. Podnositeljica također prigovara da pripada maloj grupi osoba koje su onemogućene u uživanju svojih prava te da su odluke domaćih vlasti bile neučinkovite. Poziva se na članke 14. i 15. Konvencije.

Sud bilježi da, u svjetlu materijala koji je u njegovom posjedu te u onom dijelu u kojem je predmet u njegovoj nadležnosti, on ne nalazi da oni otkrivaju pojavu povrede prava i sloboda navedenih u Konvenciji ili njenim protokolima.

Slijedi da je ovaj dio zahtjeva očito neosnovan te da treba biti odbijen u skladu sa člankom 35. §§ 3. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

Proglašava dopuštenim, bez prejudiciranja osnovanosti, prigovor podnositeljice glede dužine ovršnog postupka, njezinog prava na dom jednako kao i prava na mirno uživanje vlasništva;

Proglašava nedopuštenim ostatak zahtjeva.

Søren NIELSEN
Zamjenik Tajnika

Christos ROZAKIS
Predsjednik